

IZLOŽBA SLIKA MOME KAPORA U DOMU VOJSKE

Poput kralja Mide, sve što je naslikao pretvarao je u lepotu

Verujem da svaka priča pronađe onoga kome je namenjena; poput poruke upućene iz dalekih vremena - reči su proslavljenog pisca i slikara Mome Katora (1937-2010).

”
Izložene su i slike koje do sada nisu nigde izlagane i pripadaju privatnim kolekcijama

TATJANA NJEŽIĆ

A njegova likovna dela, među kojima i neka od onih koja do sada nisu prezentirana javnosti, u Galeriji Doma Vojske, i odlučno i nežno, i

podatno i zatajno, pod nazivom „Najlepše priče“ čekaju publiku od ovog proteklog petka pa sve do 6. novembra.

PORTRET KREDENCA

Književnik, i veliki likovni poznavalac, Dragan Jovanović Danilov, čija je reč svojevrsno obeležje početka izložbe, svoju

LILJANA KAPOR SA JEDNIM OD DELA KOJA SU IZLOŽENA

FOT: BRANKO JIVANOVIC

MOMA O SVOJIM SLIKAMA

“KREDENAC”

- Pokolenje kome pripadam odraslo je po kujnama – jedinim prostorijama koje su se u to vreme grejale zimi. U njima se jelo, dremalo posle ručka, u njima su se primali gosti... Za sve to vreme, iznad nas se uzdizao veličanstveni kredenac... na njegovom vrhu stajali su vaga, mesingani avan sa tučkom, a ispod servis sa tanjirima, čašice za rakiju, šoljice za kafu i - razglednice koje smo dobijali od rodaka zataknete za staklo...

“RINGIŠPIL”

- Šta privlači običan svet da napusti za nekoliko minuta svoj uobičajeni život i da se prepusti slatkoj vrtoglavi iznad dosadnog tla? Ta želja da se leti i da se svet gleda sa visine od nekoliko metara, pokazuje da u odraslima, i pored svega, još žive deca, koja, kada sanjaju da lete ili padaju, u stvari rastu.

“KRAJ SEZONE NA ADI...”

- Postoji jedan dan u septembru kada onaj koji plovi, sa setom oseti da je zauvek gotovo sa plovidbom te godine.

Ploveći tako, jedanput duž obale Ade Ciganlije, pokraj mog čamca proplovi mirno mali beli buket, onaj što ga mlada baca sebi iza leđa... Buket je tog dana uhvatila Sava i već posle nekoliko sati udala se srećno za Dunav, a ja sve to naslikao kao stari svat.

“BUKET SA KALENIĆ PIJACE”

- Odlučio sam jednom da naslikam buket onako kako sam ga doneo sa Kalenića pijace. Srbi, naime, lakše podnose čak i cveće ako je zamotano u „Politiku“.

“ŠKOLICE”

- Za mene su to sikstine na trotoaru. Radaju se ispod drhtavih dečijih prstiju i traju najviše jedan dan dok ih ne speru polivači. One su poziv na igru, one su naše detinjstvo na zidu. One su matematika – poseduju brojeve. One su poezija – na vrhu je nebo. One su hrišćanstvo ulice – nose u sebi element primitivnog krsta. One su, takode i skromnost nepoznatog umetnika, nikada nisu potpisane.

izjavu za „Blic“ naslovio je „Zapis o Momi Kaporu“:

- Ritualna lakoća slikanja i eterizam (tananoost, fluidnost, nežnost) trajno su obeležili slikarstvo Mome Katora. Na Kaporovim slikama sve je izgrađeno na ushićenom obožavanju. Sve se tu izliva u čistoj ljubavi i zahvalnosti svetu što

postoji. Kapor-crtač učio je od podrugljive linije Georga Grosa i Zuka Džumhura, ali i od čuvenog japanskog crtača Fužite. Njegove gracilne devojke (lepe, ljupke, sanjalice teških očnih kapaka) kao da su sestre prelepih devojaka sa slika Leonor Fini i Meri Lorensen. I Kapor i ja voleli smo američke slikare

Endrjua Vajta i Hopera. Pominjali smo ih gotovo pri svakom susretu. Posle Momine izložbe u Gradskoj galeriji u Užicu poželio sam da napišem tekst o njegovom crtačkom umeću i jednoj slici koja mi se neobično dopala. Na njoj je bio naslikan tajanstveni kuhinjski kredenac iz jednog išezlog vremena. Taj

I DELOVI NAMEŠTAJA NA IZLOŽBI

FOTO: OLIVER BUNIC

Na pitanje da li će ovog puta biti izložena najlepša Kaporova dela, njegova supruga Ljiljana kaže da je novinarka Dragana Marković, radeći jedan intervjua sa Momom, napisala: „Momo Kapor je čovek koji priča slike i slika priče“.

- Za mene, svaka slika je najlepša, svaka ima svoju priču, ali ona moja najlepša, ipak je ostala na zidu u mom domu, a to je moj portret sa našim psom Arčijem, u prirodnoj veličini.

Pre godinu i po dana Ljiljana je, uz promociju knjige „Najlepše priče Mome Kaporu“, organizovala i izložbu slika i crteža.

- Povodom desetogodišnjice od Momine smrti, priredila sam i predstavila pomenutu knjigu u Opštini Vračar koju je pratila i izložba slika i crteža. Upravo ova izložba bila je planirana u Domu Vojske Srbije te godine, istim povodom, ali nas je korona sve zatekla i izložba je prebačena za ovu godinu. Nijedna izložba do sada koju sam organizovala, a bilo ih je deset, nisu ličile jedna na drugu jer su tematski bile potpuno različite. Izložbu koja je pred nama pratiće delovi nameštaja iz naše kuće, koja je ujedno i Zadužbina, u kojoj je Moma živeo i radio poslednjih 17 godina svog života.

Nikada čovek ne može da sazna o nekom slikaru, ili piscu ako ne vidi njegovu kuću, stan ili atelje, jer su ambijenti kuća mesto za razmenu emocija i energije, kao što i svaka slika nosi energiju umetnika - ističe Ljiljana. **D. DOSTANIĆ**

sentimentalni relikvijar Moma je prokreirao u harizmatičnu arhitekturu. On slika obični kredenac iz naših građanskih, ili, svejedno seoskih soba kao da je ikonostas ili veličanstvena katedrala u malom. Zapravo, on i ne slika kredenac, on slika portret kredenca. Izdvaja ga iz konteksta, monumentalizuje ga, dajući mu sasvim nove proporcije i nov život, izazivajući u posmatraču osetljivog duhovnog i duševnog sastava jednu sasvim osobenu vizuelnu senzaciju - navodi Danilov.

SVAŠTA JE ZNAO

Ulaz za sve posetioce je slobodan, izložbu organizuje Zadužbina „Momčilo Momo Kapor“ u saradnji sa Ministarstvom odbrane Republike Srbije i Medija centrom „Odbrana“. Izložene su i slike koje do sada nisu nigde izlagane i pripadaju privatnim kolekcijama (najzastupljenije su one iz kolekcije Miloša Petkovića), a svih 35 dela (ulja na platnu) prezentovana su u ambijentalnim celinama koje upotpunjuju delovi nameštaja i predmeti koje je koristio Momo Kapor.

- Poput mitskog grčkog kralja Mide, koji je sve što pogleda pretvarao u zlato, Momo Kapor je sve što naslika pretvarao u lepotu i sve što napiše i objavi postane bestseler - navodi Ljilja-

na Kapor u najavnom tekstu.

I dodaje:

- Izložbu sam nazvala „Najlepše priče“ zato što nam Momine slike poklanjaju iščezli, skoro zaboravljeni svet, pun nostalgije, ljubavi, lepote. Zato što je Moma bio čovek renesansnih darova i Bog ga je obdario mnogim talentima. Njegova neotoljiva radoznalost i smisao da ovekoveči sitnice, erudicija u kojoj su sem memorije, uposlana sva čula kojima je vrebao priču, atmosferu, mirise, ukuse, liniju, lik... Moma je svašta znao, a sve što je znao umeo je i da napiše i da naslika na lep, očaravajući način.

Pre otvaranja izložbe mladom akademskom slikaru Petru Mošiću, dobitniku nagrade za likovnu umetnost „Momo Kapor“, svečano je uručena plaketa od srebra sa motivom „školice“ i novčana nagrada. (Petar Mošić je dobio nagradu za 2019. godinu koja mu do sada nije mogla biti uručena zbog aktuelne pandemije, a iz istih razloga Zadužbina prošle godine nije dodelila nagradu za književnost, tako da će se dela ovog prestižnog priznanja nastaviti naredne godine.)

Tokom dva meseca u okviru izložbe će biti prikazivan i dokumentarni film „Momo Uncut“ koji je snimljen u produkciji Zadužbine „Momo Kapor“. ■

”

Kapor u posmatraču osetljivog duhovnog i duševnog sastava izaziva jednu sasvim osobenu vizuelnu senzaciju

”

Ova izložba bila je planirana u Domu Vojske Srbije za prošlu godinu, na 10. godišnjicu Momine smrti, ali je odložena zbog korone